

**LIVSMEDELS
VERKET**

NATIONAL FOOD
AGENCY

Juridiska avdelningen
M Malmström

REMISS

2015-05-12

Enligt sändlista

27/5 Christian
28/5 1(3)

Dnr 2015/06666
Saknr 1.1.6

Tillväxtverket Regelradet	
Ank	2015-05-12
Dnr	RR 2015-000181

Förslag till ändringar i Livsmedelsverkets föreskrifter om honung

Livsmedelsverket bifogar ett förslag till ändring i Livsmedelsverkets föreskrifter om honung samt bifogar PM med bakgrundsbeskrivning och konsekvensutredning.

Ni kan yttra er över förslaget **senast den 28 maj 2015**.

Skicka yttrandet till livsmedelsverket@slv.se eller,

Livsmedelsverket, Box 622, 751 26 Uppsala

Vänligen ange diarienummer 2015/06666 i yttrandet.

Kristina Ohlsson
Chefsjurist

Malin Malmström
Jurist

Postadress
Postal address
Box 622
SE-751 26 UPPSALA
SWEDEN

Besöksadress
Office address
Hamnesplanaden 5
UPPSALA

Telefon
Telephone
Nat 018-17 55 00
Int +46 18 17 55 00

Telefax
Nat 018-10 58 48
Int +46 18 10 58 48

E-post
livsmedelsverket@slv.se

Webbplats
www.livsmedelsverket.se

Bankgiro
5202-3926

Bilagor:

- Förslag till föreskrifter
- PM med bakgrund och konsekvensutredning

2015-05-12

Dnr 2015/06666
Saknr 1.1.6

Sändlista

Centrala myndigheter

Kommerskollegium
Regelrådet
Jordbruksverket
Konsumentverket

Branschorganisationer och företag

Axfood Sverige AB
Bergendahlsgruppen
Coop Sverige AB
Dagligvaruhandel
Dagligvaruleverantörernas förbund (DLF)
ICA Handlarnas AB
Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)
Livsmedelsföretagen (Li)
Näringslivets Regelnämnd (NNR)
Svensk Dagligvaruhandel
Vingruppen i Norden AB
Aktiva konsumenter i Halmstad
Biodynamiska föreningen
Föreningen djupfrost och kyld mat
Konsumentföreningen Stockholm
Livsmedelshandlarna (SSLF)
Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)
Sveriges konsumenter
Abdos Trading Sverige AB
Better You AB
Dimpex
Kenkou Selfcare AB
Kista Grossen AB
Lillesjö Seafood AB
Lindhagens bigårdar AB
Michaud Nordic Distribution AB
Renée Voltaire AB
Svensk Honungsförädling AB
Biodlingsföretagarna
Sveriges biodlares riksförbund - Biodlarna

För kännedom

Näringsdepartementet

Livsmedelsverkets författningssamling

ISSN 1651-3533

Föreskrifter om ändring i Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2003:10) om honung;

LIVSFS 2015:
(H 156:2)

Utkom från trycket
Klicka här för att
ange datum.

beslutade Klicka här för att ange datum..

Med stöd av 6 och 7 §§ livsmedelsförordningen (2006:813) föreskriver¹ Livsmedelsverket att 8 § och bilaga 1 till Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2003:10) om honung ska ha följande lydelse.

8 § Det ursprungsland eller de ursprungsländer där honungen har skördats ska anges som del av beteckningen.

Om honungen har sitt ursprung i mer än en medlemsstat inom Europeiska unionen eller i mer än ett tredje land, får dock denna uppgift i förekommande fall ersättas med följande beteckning:

- blandning av EU-honung
- blandning av icke-EU-honung, eller
- blandning av EU-honung och icke-EU-honung.

-
1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 24 juni 2015.
 2. Produkter som har släppts ut på marknaden eller märkts enligt äldre bestämmelser före den 24 juni 2015 får saluföras till dess att lagren är slut.

STIG ORUSTFJORD

Claudia Gardberg Morner

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/63/EU av den 15 maj 2014 om ändring av rådets direktiv 2001/110/EG om honung.

LIVSFS 2015:

Produktbeteckningar och definitioner

1. *Honung* är det naturliga söta ämne som *Apis mellifera*-bin bereder av nektar från växter eller av sekret från levande växtdelar eller av exkret av växtsugande insektsarter på de levande växtdelarna, som bina samlar och omvandlar genom att förena dem med egna särskilda ämnen, deponerar, torkar, lagrar och låter utvecklas i vaxkakor.

I honung ingår pollen som en naturlig och specifik beståndsdel. Pollen utgör således inte en ingrediens i den mening som avses i artikel 2.2 f i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1169/2011².

2. Honung kan indelas i följande huvudsorter:

a) Beroende på ursprung

- *Blomhonung* eller *nektarhonung*: Honung som kommer från växters nektar.
- *Bladhonung*: Honung som huvudsakligen kommer från exkret från sugande insektsarter (*Hemiptera*) på levande växtdelar eller sekret av levande växtdelar.

b) Beroende på hur den produceras och/eller presenteras

- *Honung i vaxkakor*: Honung som bina förvarat i cellerna i nybyggda vaxkakor utan yngel eller i tunna bottenplattor för vaxkakor enbart gjorda av bivax och som säljs i hela eller delade täckta vaxkakor.
- *Honung i bitar av vaxkakor*: Honung som innehåller en eller flera bitar av honung i vaxkakor.
- *Självrinnen honung*: Honung som fått självrinna ur avtäckta vaxkakor utan yngel.
- *Slungad honung*: Honung som utvinns genom att centrifugera av-täckta vaxkakor utan yngel.
- *Pressad honung*: Honung som utvinns genom att under svag värme (högst 45 °C) eller utan värme pressa vaxkakor utan yngel.
- *Filtrerad honung*: Honung som utvinns genom att avlägsna främmande oorganiska och organiska ämnen på ett sådant sätt att avsevärda mängder pollen avlägsnas.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1169/2011 av den 25 oktober 2011 om tillhandahållande av livsmedelsinformation till konsumenterna, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 1924/2006 och (EG) nr 1925/2006 samt om upphävande av kommissionens direktiv 87/250/EEG, rådets direktiv 90/496/EEG, kommissionens direktiv 1990/10/EG, kommissionens direktiv 2002/67/EG och 2008/5/EG samt kommissionens förordning (EG) nr 608/2004.

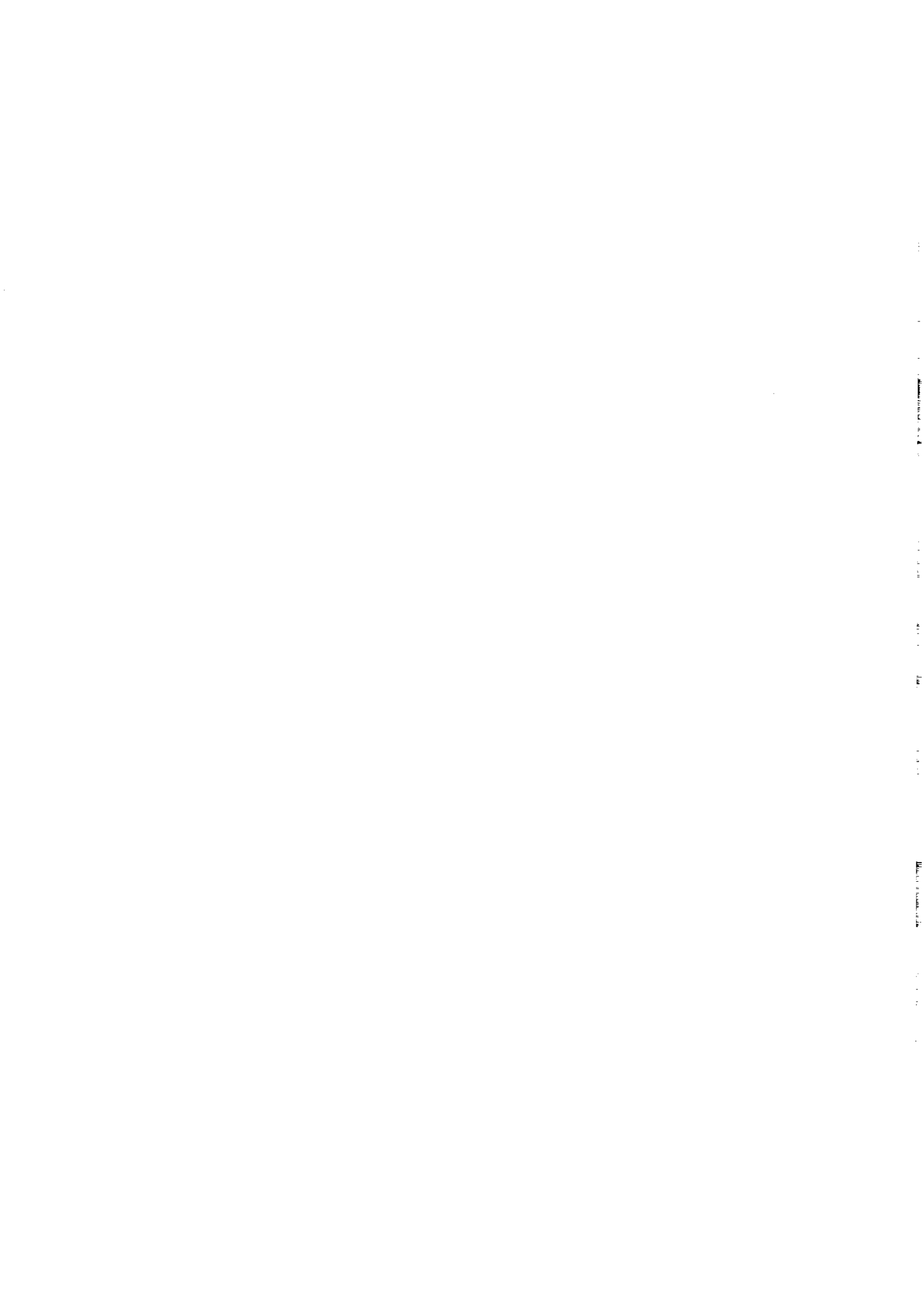
3. *Bagerihonung*

Med bagerihonung avses honung

a) som är lämplig för industriellt bruk eller som ingrediens i andra livsmedel som därefter bearbetas och

b) som kan

- ha en främmande smak eller lukt, eller
- ha börjat jäsa eller har jäst, eller
- ha överhettats.

Förslag till ändringar i Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2003:10) om honung

1. Bakgrund

I rådets direktiv 2001/110/EG av den 20 december 2001 om honung finns bestämmelser som innehåller regler om honung bl.a. avseende beteckningar, märkning och beskaffenhet. Detta direktiv är genomfört genom Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2003:10) om honung.

I Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/63/EU av den 15 maj 2014 om ändring av rådets direktiv 2001/110/EG om honung (nedan kallat "direktivet") görs två huvudsakliga ändringar:

- märkningskraven klargörs för de fall där honungen har sitt ursprung i mer än en medlemsstat eller ett tredjeland och
- det klargörs att pollen, som är en naturlig beståndsdel som är specifik för honung, inte bör anses vara en ingrediens i honung.

Medlemsstaterna ska genomföra direktivet senast den 24 juni 2015.

1.1 Ändring av märkningskrav

Det är enligt direktivet obligatoriskt att märka honung med uppgift om ursprungsland. Denna obligatoriska uppgift kan dock ersättas med följande när honungen har sitt ursprung i mer än en medlemsstat eller mer än ett tredjeland:

- blandning av EG-honung,
- blandning av icke-EG-honung,
- blandning av EG-honung och icke-EG-honung

Efter att Lissabonfördraget har trätt i kraft ersattes Europeiska gemenskapen av Europeiska unionen och därför ändras nu märkningen EG till EU.

1.2 Pollen, en naturlig beståndsdel i honung

Efter en begäran om förhandsavgörande (mål C-442/09) meddelade EU-domstolen en dom, där den fann att pollen i honung är en ingrediens i den mening som avses i artikel 6.4 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/13/EG av den 20 mars om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om märkning och presentation av livsmedel samt om reklam för livsmedel. Domstolens utslag grundades på en bedömning av

Postadress
Postal address
Box 622
SE-751 26 UPPSALA
SWEDEN

Besöksadress
Office address
Hamnesplanaden 5
UPPSALA

Telefon
Telephone
Nat 018-17 55 00
Int +46 18 17 55 00

Telefax
Nat 018-10 58 48
Int +46 18 10 58 48

E-post
livsmedelsverket@slv.se

Webbplats
www.livsmedelsverket.se

Bankgiro
5202-3926

2015-05-12

Dnr 2015/06666
Saknr 1.1.6

omständigheter som hade lagts fram för domstolen enligt vilka förekomst av pollen i honung huvudsakligen följer av biodlarens eget agerande i samband med den slungning av honungen som odlaren genomför vid insamlingen.

När det gäller pollen i honung var den allmänna tolkningen före domen att pollen var en beståndsdel i honung och inte en ingrediens i den mening som avses i artikel 6.4 a i direktiv 2000/13/EG. Märkningsreglerna för ingredienser ansågs därför inte vara tillämpliga på honung.

Kommissionen har i anledning av domstolens dom utrett frågan och noterat att det enbart är binas aktivitet som gör att pollen kommer in i bikupan. Pollen finns därför i honung oavsett om biodlaren utvinnet honungen genom slungning eller inte. Kommissionen tog mot denna bakgrund fram ett förslag om att ändra i direktiv 2001/110/EG för klargöra att pollen är en naturlig beståndsdel och inte någon ingrediens i honung.

Kommissionen bedömde att ändringen inte skulle medföra några större förändringar för berörda parter, vilket också är anledningen till att kommissionen inte har gjort någon konsekvensbedömning till sitt förslag om att ändra direktivet. Kommissionen har fört en rad samråd med medlemsstaterna, särskilt inom ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa, med berörda parter (bl.a. biodlarföreningar och icke-statliga organisationer), särskilt inom rådgivande gruppen för livsmedelskedjan, djurhälsa och växtskydd och rådgivande gruppen för biodling, med tredjeländer vid särskilda möten som anordnats för detta ändamål efter domen och i samband med olika forum i Världshandelsorganisationen (WTO).

Europaparlamentet och rådet har därefter beslutat om ändring i direktivet. Den införda ändringen av honungsdirektivet syftar till att klargöra att pollen inte är en ingrediens i honung. Ändringen får till följd att man återgår till den situation som gällde före domen, dock utan att det påverkar tillämpningen av förordning (EG) nr 1829/2003 på honung som innehåller genetiskt modifierat pollen.

1.3 Avlägsnande av beståndsdelar som är specifika för honung

Genom ändringsdirektivet ändras också bilaga II, tredje stycket till följande:

”Om inte annat följer av bilaga I punkt 2 b viii får varken pollen eller någon annan beståndsdel som är specifik för honungen avlägsnas utom när detta är oundvikligt för *avlägsnandet av främmande oorganiska eller organiska ämnen.*”

Nuvarande lydelse av bilaga II, tredje stycket är följande:

2015-05-12

Dnr 2015/06666
Saknr 1.1.6

”Om inte annat följer av bilaga 1.2 b viii får varken pollen eller någon beståndsdel som är specifik för honungen avlägsnas utom när detta är *oundvikligt för att främmande organiska eller oorganiska ämnen ska kunna avlägsnas.*”

Livsmedelsverket, som har gått igenom kommissionens underlag, ser inte att ändringen innebär någon förändring i sak och gör därför bedömningen att det inte krävs någon ändring i LIVSFS 2003:10 för att genomföra direktivet i denna del. Livsmedelsverket bedömer att direktivet i denna del redan får anses genomfört genom LIVSFS 2003:10, bilaga 2, tredje stycket.

2. Konsekvensutredning enligt förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning

2.1 Vad vill Livsmedelsverket uppnå med regleringen?

Förslaget är en anpassning av Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2003:10) om honung till följd av direktiv 2014/63/EU om ändringar av rådets direktiv 2001/110/EG om honung. Föreskrifterna måste stämma överens med direktivet i dess senaste lydelse för att Sverige ska uppfylla sina åtaganden som medlemsstat i EU.

2.2 Vilka alternativa lösningar finns för det man vill uppnå och vilka blir effekterna om någon reglering inte kommer till stånd?

Underlåtenhet att anpassa nationella bestämmelser till ändringarna i honungsdirektivet skulle medföra att Sverige åsidosätter EU-rätten. Att inte införa ändringarna framstår därför inte som något rimligt alternativ.

2.3 Vilka berörs av regleringen?

De som berörs av regleringen är främst honungsproducenter och honungsimportörer samt övriga aktörer som bedriver handel med honung, men även kontrollmyndigheter.

2.4 Bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

6 och 7 §§ livsmedelsförordningen (2006:813).

2.5 Vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser medför regleringen och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen?

Förslaget innebär såvitt gäller frågan om pollen ska ses som en naturlig beståndsdel av honung, som ovan beskrivits (avsnitt 1), att man återgår till den reglering som gällde innan EU-domstolens dom i mål C-442/09.

2015-05-12

Dnr 2015/06666
Saknr 1.1.6

Förslaget innebär därmed inte någon förändring för producenter av honung och bedöms därför inte medföra några konsekvenser i denna del.

Såvitt gäller ändringen som klargör märkningskraven för de fall där honungen har sitt ursprung i mer än en medlemsstat eller ett tredjeland, på så sätt att märkningen ändras från EG till EU, så kan den medföra kostnader för exempelvis importörer av honung eller övriga aktörer som handhar märkning av honung som har sitt ursprung i mer än en medlemsstat eller ett tredjeland. Importörer som har tryckt upp etiketter som inte redan har använts i märkningen kan närmare bestämt drabbas av vissa kostnader då dessa etiketter inte längre kan användas i märkningen efter reglernas ikraftträdande. Produkter som har släppts ut på marknaden eller märkts enligt äldre bestämmelser före den 24 juni 2015 får dock saluföras till dess att lagren är slut.

Honungsproducenterna hanterar bara svensk honung och kommer därför inte drabbas av några konsekvenser utifrån de nya reglerna.

2.6 Överensstämmer regleringen med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen?

Ja. Förslaget innebär ett införlivande av EU-bestämmelser i svensk rätt. Som medlemsstat är Sverige skyldig att genomföra dessa bestämmelser.

2.7 Kan förslaget få effekter för jämställdhet och miljö?

Livsmedelsverket bedömer inte att förslaget får effekter för jämställdhet och miljö.

2.8 Tidpunkten för ikraftträdande och behov av informationsinsatser

Förskriften föreslås träda i kraft den 24 juni 2015 då Sverige enligt direktiv 2014/63/EU är skyldigt att börja tillämpa de författningar som är nödvändiga för att implementera direktivet.

Det finns behov av informationsinsatser till biodlare, honungsimportörer, övriga som bedriver handel med honung samt kontrollmyndigheter.

2.9 Kan förslaget få effekter för stat, landsting och kommuner?

Förslaget innebär att kontrollmyndigheter behöver informeras om de nya reglerna.